

OSMANLI DEVLETİNDE DÎVÂN-I HÜMÂYUN TEŞKİLATI, KALEMLERİ ve DEFTERLERİ

1	Ders Adı:	OSMANLI DEVLETİNDE DÎVÂN-I HÜMÂYUN TEŞKİLATI, KALEMLERİ ve DEFTERLERİ	
2	Ders Kodu:	TAR5135	
3	Ders Türü:	Seçmeli	
4	Ders Seviyesi	Yüksek Lisans	
5	Dersin Verildiği Yıl:	1	
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	1	
7	Dersin AKTS Kredisi:	6.00	
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	2.00	
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00	
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0	
11	Dersin Önkoşulu:		
12	Dersin Dili:	Türkçe	
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze	
14	Dersin Koordinatörü:	Prof. Dr. Ersin GÜLSOY	
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:		
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	ersingulsoy@uludag.edu.tr	
17	Dersin WEB adresi:		
18	Dersin Amacı:	Osmanlı Divan-ı hümayun teşkilatını anlamak, kalemlerini ve defterlerini öğrenmek	
19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:		
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:		
	1	Divan-ı hümayunun tarihi arka planını öğrenmek	
	2	Divan teşkilatını anlamak	
	3	Divan kalemlerini öğrenmek	
	4	Divan defterlerini yorumlama kabiliyeti kazanmak	
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
21	Dersin İçeriği:		
Hafta	DERS İÇERİKLERİ		
	Teorik	Uygulama	
1	Ders Hakkında Genel Tanıtım ve Dersin Kaynakları.		
2	Osmanlı Devleti'nde Defterhane Teşkilatının Ortaya Çıkışı, Gelişimi Personeli.		
3	Osmanlılarda Tahrîr Geleneği, Tahrîr Emîni ve Görevleri.		
4	Defterhâne'de Tutulan Defterler Hakkında Genel Değerlendirme.		

5	Mufassal Defterler ve Özellikleri.	
6	Mufassal Defterler ve Özellikleri.	
7	İcmal Defterler ve Özellikleri	
8	İcmal Defterler ve Özellikleri	
9	Ruznamçe Defterleri ve Özellikleri	
10	Ruznamçe Defterleri ve Özellikleri	
11	Defterhâne Defterleri Üzerinde Yapılan Muamelat ve Defter Tashihi.	
12	Sancak Kanunnamelerinin Hazırlanışı ve Defterlere Kaydı.	
13	13- Sancak Kanunnamelerinin İncelenmesi.	
14	13- Sancak Kanunnamelerinin İncelenmesi.	
22	Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:	<p>AFYONCU, Erhan, Osmanlı Devlet Teşkilâtında Defterhâne-i Âmire (XVI-XVIII. Yüzyıllar), Ankara AKGÜNDÜZ Ahmet, Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahsilîleri, 1-10.</p> <p>BARKAN, Ömer Lütfi, XV ve XVI. Asırlarda Ziraî Ekonominin Hukukî ve Malî Esasları Kanunlar, I, İstanbul 1943.</p> <p>_____, "Türk-İslâm Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğu'nda Aldığı Şekiller. I Mâlikâne-Divânî Sistemi", THİTM, II, (İstanbul 1939), 118-185.</p> <p>_____, "Türkiye'de İmparatorluk Devirlerinin Büyük Nüfus ve Arazi Tahrirleri Hakana Mahsus İstatistik Defterleri (1), İFM, II/1, (İstanbul 1941), 20-59.</p> <p>_____, "Tarihî Demografi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi", TM, X, (İstanbul 1953), 1-26.</p> <p>_____, "H. 933-934 (M. 1528-1529) Malî Yılına Ait Bir Bütçe Örneği", İFM, XV/1-4, (İstanbul 1954), 251-329.</p> <p>_____, "Şehirlerin Teşekkül ve İnkişafı Bakımından Osmanlı İmparatorluğu'nda İmaret Sitelerinin Kuruluş ve İşleyiş Tarzına Ait Araştırmalar", İFM, XXIII/1-2, (İstanbul 1963), 239-296.</p> <p>_____, "Osmanlı Devrinde Akköyuncu Hükümdarı Uzun Hasan Bey'e Ait Kanunlar", Türkiye'de Toprak Meselesi Toplu Eserler, I, (İstanbul 1980), 545-573.</p> <p>_____, "Türk-İslâm Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğu'nda Aldığı Şekiller: İmparatorluk Devrinde Toprak Mülk ve Vakıfların Hususiyeti (1), Türkiye'de Toprak Meselesi Toplu Eserler, I, (İstanbul 1980), 249-280.</p> <p>_____, "Türk-İslâm Toprak Hukuku Tatbikatının Osmanlı İmparatorluğu'nda Aldığı Şekiller: Şer'i Miras Hukuku ve Evlatlık Vakıflar", Türkiye'de Toprak Meselesi Toplu Eserler, I, (İstanbul 1980), 209-230.</p> <p>_____, "Timâr", IA, XII/I, 286-333.</p> <p>BARKAN, Ömer Lütfi-AYVERDİ, Ekrem Hakkı, İstanbul Vakıfları Tahrîr Defteri 953 (1546) Tarihli, İstanbul 1970.</p> <p>BARKAN, Ömer Lütfi-MERİÇLİ, Enver, Hüdavendigâr Livası Tahrir Defterleri, I, Ankara 1988.</p> <p>EMECEN, Feridun M., XVI. Asırda Manisa Kazâsı, Ankara 1989.</p> <p>_____, "Sosyal Tarih Kaynağı Olarak Osmanlı Tahrir Defterleri", Tarih ve Sosyoloji Semineri, (İstanbul 1991), s. 143-156.</p> <p>_____, "Mufassaldan İcmale", Osmanlı Araştırmaları, XVI, (İstanbul 1996), 37-44.</p> <p>ERGENÇ, Özer, "Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fizikî Yapıya Etkileri", Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1071-1920), (Ankara 1980), s. 103-109.</p> <p>FAROQHÎ, Suraiya, Osmanlı'da Kentler ve Kentliler, çev. Neyyir Kalaycıoğlu, İstanbul 1993.</p> <p>GÖKBİLGİN, M. Tayyib, "15 ve 16. Asırlarda Eyâlet-i Rûm", VD, VI, (İstanbul 1965), 51-61.</p> <p>GÖYÜNÇ, Nejat, XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı, Ankara</p>

1991.
 _____, "Hâne Deyimi Hakkında", Tarih Dergisi, XXXII, (İstanbul 1979), 332-348.
 GÜLÇÖY, Ersin-TAŞTEMİR, Mehmet, 1530 Tarihli Malatya, Behisni, Gerger, Kâhta, Hisn-ı Mansur, Divriği ve Darende Kazâları Vakif ve Mülk Defteri, Ankara 2007.
 İNALCIK, Halil, Hicrî 835 Tarihli Süret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid, Ankara 1987.
 _____, Devlet-i Aliye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar, I, İstanbul 2009.
 _____, "Osmanlılarda Raiyyet Rüsûmu", Belleten, XXIII/92, (Ankara 1959), 575-610.
 KILIÇ, Orhan, 18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdarî Taksimatı Eyalet ve Sancak Tevcihatı, Elazığ 1997.
 KUNT, İ. Metin, Sancaktan Eyalete 1550-1650 Arasında Osmanlı Ümerası ve İl İdaresi, İstanbul 1978.
 ÖZ, Mehmet, "Tahrir Defterlerinin Osmanlı Tarihi Araştırmalarında Kullanımı Hakkında Bazı Görüşler", VD, XII, (Ankara 1991), 429-439.
 ÜLKEN, Hilmi Ziya, "Vakıf Sistemi ve Türk Şehirciliği", VD, IX, (Ankara 1971), 13-37.
 YEDİYILDIZ, Bahaddin, XVIII. Yüzyılda Türkiye'de Vakıf Müessesesi Bir Sosyal Tarih İncelemesi, Ankara 2003.

23 Değerlendirme

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	0	0.00
Kısa Sınav	0	0.00
Ödev	0	0.00
Yıl Sonu Sınavı	1	100.00
Toplam	1	100.00
Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı	0.00	
Finalin Başarıya Oranı	100.00	
Toplam	100.00	
Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları		

24 AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Teorik Dersler	14	2.00	28.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)			
Ödevler	0		
Projeler			
Arazi Çalışmaları			
Arasınavlar	0		
Diğer			
Yarıyıl Sonu Sınavı	1		
Toplam İş Yükü			
Toplam İş Yükü / 30 saat			
Dersin AKTS Kredisi			6.00

**PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE
DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU**

	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri

Katkı Düzeyi:	1 çok düşük	2 Düşük	3 Orta	4 Yüksek	5 Çok Yüksek
---------------	-------------	---------	--------	----------	--------------